

# Bignerres

Publicació de  
l'Associació Cultural Font Bona  
-Centre d'Estudis Locals-  
Banyeres de Mariola

NÚMERO 3  
2008  
3€



**Conflictos sociales en Banyeres  
en la segunda década del siglo  
XX**

**La mujer, ese animal**

**Mosaico de recuerdos.  
El Banyeres que viví**

**La bandera de Banyeres**

**Les campanes:  
banda sonora d'un poble**

**Apuntes para la confección de  
una guía bibliográfica  
arqueológica de Banyeres de  
Mariola. Desde la Prehistoria a  
la Edad Media**

**La sociedad banyerense y  
bocairentina en los  
prolegómenos de la Guerra de  
la Independencia**

**Visió anònima de Banyeres de  
Mariola a principis del segle XX**

**El "Molí de Paper" de Ibi**

**Banyerins o banyeruts a  
Fontanars. Segle XVIII**

**Fotogrames del passat**

**La nostra gastronomia**

**Publicacions de l'Associació  
Cultural Font Bona (Centre  
d'Estudis Locals)**



# Bignerres

Publicació de  
l'Associació Cultural Font Bona  
(Centre d'Estudis Locals)

Número 3  
2008

**ASSESSOR EDITORIAL**  
Ximo Genís Cardona

**CONSELL EDITORIAL**  
Juan Castelló Mora  
Antonio Mataix Blanquer  
Fco. Javier Mira Calatayud  
Primitivo J. Pla Alberola  
Miguel Sempere Martínez  
José Luis Vañó Pont

**PROMOCIÓ**  
M<sup>a</sup> del Carmen Ferré Francés

**COL·LABOREN AMB ESTE NÚMERO**

Francisco Moreno Sáez  
Silvia Ribera Belda  
Mara Calabuig  
Pedro Maria Orts i Bosch  
Eva Pastor Serra  
Joan Manuel Vicens Petit  
Pepa Sempere Doménech  
M<sup>a</sup> José Martínez Tribaldos  
Vicent Francés Doménech  
Julio Belda Calatayud  
Santiago Mateos Vidal  
Familia Bodí Pascual  
Àngel Ferré Camarasa  
Alfonso Vañó Sanchis  
Fidel Berenguer Francés  
Pedro Ballester Segura  
Ricardo Tortosa Vicedo  
José Antonio Pastor Mora  
Francisco Francés Ferré  
Vicente Castelló Puerto  
Modesto Micó Ferré  
Jorge Ferré Francés  
Vicente Valero Blanes  
Tomás Ferré Alberó  
Sixto Alberó Calatayud  
Liduvina Navarro Vilaplana  
Isabel Francés Navarro

**COL·LABOREN AMB L'EDICIÓ**



M. I. Ajuntament de  
Banyeres de Mariola



DIPUTACIÓN  
DE ALICANTE



Associació Cultural FONT BONA  
CENTRE D'ESTUDIS LOCALS

**EDITA**  
Associació Cultural Font Bona  
(Centre d'Estudis Locals)  
La Creu, 5 (Apartat Postal 105)  
03450 Banyeres de Mariola (Alacant)  
Tels. 965 567 053 - 626 304 238  
www.banyeres.com/fontbona  
acfontbona@yahoo.es

**DISSENY I MAQUETACIÓ**  
javiermira.es Tel. 966 567 408

**IMPRESSIÓ**  
Gráficas El Cid, S.L.  
Depòsit Legal: A-83-2006  
ISSN: 1886-2748

La revista **Bignerres** no es fa responsable, ni s'identifica amb l'opinió dels seus col·laboradors, ni amb els productes i continguts dels missatges publicitaris que hi apareixen, els quals són exclusiva responsabilitat de les empreses anunciantes.

Cap part d'esta publicació no pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa, de cap manera ni per cap mitjà, sense l'autorització prèvia i escrita de l'editor, tret de les citacions en revistes, diaris o llibres si se n'esmenta la procedència.

# sumari

- 3 Conflictos sociales en Banyeres en la segunda década del siglo XX**  
Francisco Moreno Sáez
- 9 La mujer, ese animal**  
Silvia Ribera Belda
- 15 Mosaico de recuerdos. El Banyeres que viví**  
Mara Calabuig
- 18 La bandera de Banyeres**  
Pere Maria Orts i Bosch
- 21 Les campanes: banda sonora d'un poble**  
Eva Pastor Serra
- 25 Apuntes para la confección de una guía bibliográfica arqueológica de Banyeres de Mariola. Desde la Prehistoria a la Edad Media**  
Joan M. Vicens Petit
- 29 La sociedad banyerense y bocairentina en los prolegómenos de la Guerra de la Independencia**  
Pepa Sempere Doménech
- 39 Visió anònima de Banyeres de Mariola a principis del segle XX**  
Redacció Bignerres
- 47 El "Molí de Paper" de Ibi**  
M<sup>a</sup> José Martínez Tribaldos
- 53 Banyerins o banyeruts a Fontanars. Segle XVIII**  
Vicent Francés Doménech
- 59 Fotogrames del passat**
- 62 La nostra gastronomia**
- 63 Publicacions de l'Associació Cultural Font Bona (Centre d'Estudis Locals)**

# Fotogrames del passat



El mestre D. Dionisio Mateos amb els seus alumnes en el col·legi de "Els Trinquets" en 1959.

- |                                 |                                   |                                   |                             |
|---------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------|
| 1. Desconegut                   | 11. José Francés Ribera           | 21. Antonio Castelló Molina       | 31. Francisco Francés Ferre |
| 2. Antonio Beneyto Pascual      | 12. Roberto Ferri Albero          | 22. Alfonso Vañó Sanchis          | 32. Ramón Sanjuán Martí     |
| 3. Jesús Torres Soria           | 13. Gregorio Jara Tornero         | 23. José Elías Ferrero García     | 33. Luis Ferre Mataix       |
| 4. Manuel Segura Beneyto        | 14. José Molina Ferre             | 24. Vicente Albero Ferre          | 34. Sixto Albero Calatayud  |
| 5. Antonio Beneyto Martínez     | 15. José Luis Berenguer Fernández | 25. José Berenguer Albero         | 35. Fernando Murcia Pascual |
| 6. José Juan Castelló Esplugues | 16. Dámaso Francés Belda          | 26. D. Dionisio Mateos Horrillo   | 36. Francisco Belda Llopis  |
| 7. Vicente Francés Albero       | 17. Obdulio Calabuig Sempere      | 27. Joaquín Martí Doménech        | 37. Alberto Belda Francés   |
| 8. Francisco Vañó Francés       | 18. Miguel Molina Silvestre       | 28. Victoriano Calatayud Doménech | 38. Antonio Ferre Sanchis   |
| 9. Francisco Ferre Francés      | 19. Francisco Ribera Berenguer    | 29. Pedro Ballester Segura        |                             |
| 10. José Altabert Molina        | 20. Mateo Martínez Navarro        | 30. Miguel López Cabanes          |                             |

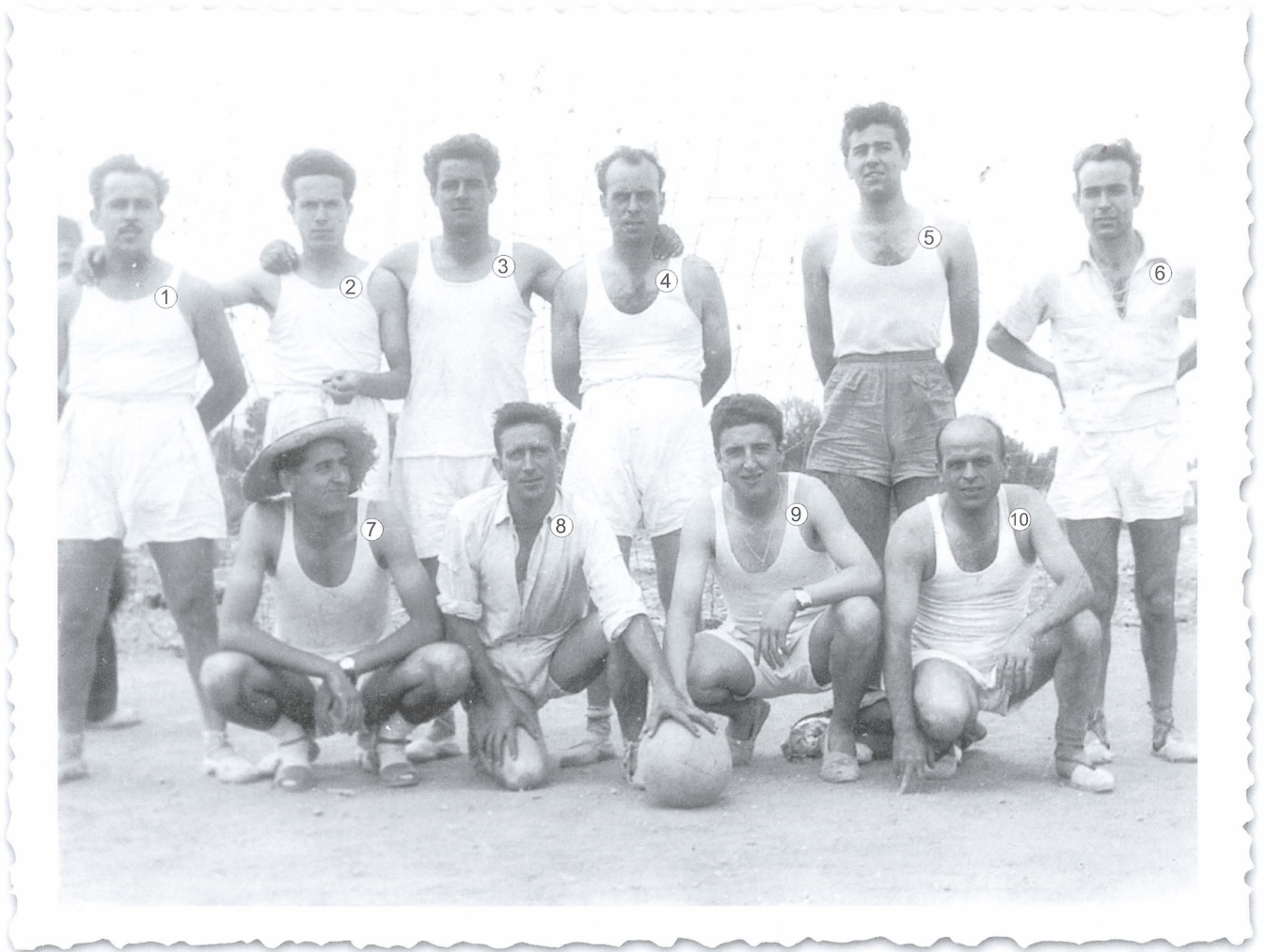




Acte preliminar de la fundació de l'Adoració Nocturna, celebrat en el Teatre Beneficència en 1963.



- |                                  |                               |                             |                                  |
|----------------------------------|-------------------------------|-----------------------------|----------------------------------|
| 1. Gregorio Molina Ribera        | 17. Isidro Poveda             | 33. Salvador Ribera Mora    | 49. Vicente Ferre Ribera         |
| 2. D. José Soler González        | 18. José Antonio Pastor Mora  | 34. Isidro Valero           | 50. Francisco García Sellés      |
| 3. Victoriano Belda Martínez     | 19. José María Sempere Aliaga | 35. Daniel Vilanova Descals | 51. Modesto Micó Ferre           |
| 4. Miguel Martí Sirera           | 20. José Belda Martínez       | 36. José Albero Francés     | 52. Desconegut                   |
| 5. Julio Sempere Aliaga          | 21. Desconegut                | 37. Luis Berenguer Beneyto  | 53. Jesús Pascual Ribera         |
| 6. Ramón Blanquer Ferrero        | 22. Juan Silvestre Vañó       | 38. José Sempere Sempere    | 54. Miguel Belda Cerdá           |
| 7. Ernesto Ferre Albero          | 23. Rafael Avellán Antolí     | 39. Miguel Sempere Martínez | 55. Ricardo Pont Francés         |
| 8. Vicente Castelló Puerto       | 24. Manuel Vañó Estenaga      | 40. Fidel Berenguer Francés | 56. Ricardo Tortosa Vicedo       |
| 9. Vicente Albero Ferre          | 25. Ismael Ribera Ferre       | 41. Luis Belda Pastor       | 57. Miguel Mora Verdú            |
| 10. José Jorge Belda Calabuig    | 26. Antonio Ibáñez Berenguer  | 42. Álvaro Tortosa Vicedo   | 58. Matias Berenguer Ribera      |
| 11. Desconegut                   | 27. Ramón Estellés Vilanova   | 43. Enrique Belda Sempere   | 59. Enrique Francés Francés      |
| 12. Francisco Ribera Berenguer   | 28. Rafael Sempere Martínez   | 44. Ángel Blanquer Pérez    | 60. Ramón Blanquer Pérez         |
| 13. José Juan Castelló Esplugues | 29. Ángel Sirera Ferre        | 45. Vicente Sempere Colomer | 61. Luis Beneyto Francés         |
| 14. Jaime Silvestre Molina       | 30. Salvador Ribera Calatayud | 46. Desconegut              | 62. Vicente Berenguer Barrachina |
| 15. Pedro Molina Belda           | 31. Manuel Sirera Ferre       | 47. José Sempere Mora       | 63. Cristóbal Albero Vañó        |
| 16. José Belda Blanes            | 32. Samuel Bodí Berenguer     | 48. Julián Molina Ferre     |                                  |



Grup d'amics abans de disputar un partit en el camp d'esports Valor (1950).

1. José Sanjuán Doménech
2. Julio Belda Calatayud
3. Juan Albero Francés
4. Antonio Ferre Albero
5. Juan Ferre Francés
6. José Valero Ferre
7. José Ferre Francés
8. Virgilio Belda Beneyto
9. Ángel Ferre Camarasa
10. Fidel Belda Doménech